

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

ANTI KORUPCINIS VISUOMENĖS ŠVIETIMAS IR INFORMAVIMAS

Mokymo programa

Vilnius, 2017

Projektas „Viešojo sektoriaus įstaigų darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas antikorupcinės aplinkos kūrimo ir korupcijos prevencijos priemonių vykdymo srityse“

Nr. 10.1.2-ESFA-V-916-01-0003

Mokymų programa: Antikorupcinis visuomenės švietimas ir informavimas

Mokymų programos organizatorius: VšĮ Galimybių plėtra,
Daugėlišio g. 32, Vilnius, el. p. info@galimybiupletra.lt, m.t. +370 655 35261

Mokymo programos kodas: P (VT)-17/6

Tobulinimo programos vadovai ir rengėjai

1. Eglė Kavoliūnaitė-Ragauskienė, el. p.: egle.kavoliunaite@gmail.com, tel.: +370 618 30599
2. Tomas Šedbaras, el. p. tomas@sedbaras.lt, tel.: +370 687 59086

Komentarus, pastabas ir siūlymus teikė:

1. Romualdas Gyls, LR Specialiųjų tyrimų tarnybos Korupcijos prevencijos valdybos viršininkas
2. Jurgita Ramzytė, LR Specialiųjų tyrimų tarnybos Viešųjų ryšių skyriaus vyriausioji specialistė

Tobulinimo programos apimtis: 8 ak. val.

Tikslinė klausytojų grupė: valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojai, kuriems pavesta vykdyti antikorupcinį visuomenės švietimą ir informavimą.

Dalyvių skaičius grupėje: 17-22

MOKYMO PROGRAMOS APRAŠAS

I. Mokymo programos tikslas

Stiprinti *valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų*, vykdančių korupcijos prevencijos priemones, kompetencijas ir gebėjimus, suteikiant žinių ir praktinių gebėjimų vykdant antikorupcinį visuomenės švietimą ir informavimą.

II. Uždaviniai

1. Teoriniais ir praktiniais argumentais pagrįsti antikorupcinio visuomenės švietimo ir informavimo poreikį.
2. Supažindinti mokymų dalyvius su formaliais ir rekomendacinio pobūdžio reikalavimais dėl antikorupcinio visuomenės švietimo ir informavimo.
3. Supažindinti mokymų dalyvius su užsienio ir Lietuvos šalių gerąja praktika vykdant antikorupcinį švietimą ir informavimą.
4. Suteikti teorinių ir praktinių žinių apie antikorupcinio švietimo programų rengimą ir įgyvendinimą, antikorupcinį visuomenės ir darbuotojų informavimą, visuomenės sąmoningumo didinimą, esamą situaciją bei tendencijas.

III. Mokymo planas

Nurodomi programos moduliai/temos ir kiekvieno iš jų trukmė akademinėmis valandomis. Moduliai/temos gali būti suskirstyti į potemes ir smulkiau detalizuoti.

Eil. Nr.	Dalyko pavadinimas	Dalyko apimtis (ak. val.)	Teorinio darbo apimtis (ak. val.)	Praktinio darbo apimtis (ak. val.)
		8	4,4	3,6
1.	Antikorupcinio visuomenės ir darbuotojų švietimo ir informavimo poreikis.	0,7	0,3	0,4
2.	Teisės aktais įtvirtinti reikalavimai ir rekomendacinio pobūdžio priemonės valstybės ir savivaldybės įstaigoms ir įmonėms dėl visuomenės švietimo ir informavimo.	0,8	0,8	-
3.	Antikorupcinio visuomenės ir darbuotojų švietimo programų rengimas, turinys ir įgyvendinimo vertinimas.	2	1	1
4.	Antikorupcinio visuomenės ir darbuotojų švietimo asmenų grupių parinkimas.	1	0,3	0,7
5.	Antikorupcinio visuomenės ir darbuotojų švietimo vykdymas.	0,5	0,3	0,2
6.	Antikorupcinis visuomenės ir darbuotojų informavimas: - korupcijos prevencijos rezultatų viešinimas; - informacijos apie korupcijos žalą pateikimas;	2	0,7	1,3

	- informacijos apie galimybes pranešti apie korupciją pateikimas; - atsakomybė už korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas			
7.	Baigiamasis testas	1	1	

IV. Teminis planas

1 TEMA. Antikorupcinio visuomenės ir darbuotojų švietimo ir informavimo poreikis. (0,7 ak. val.)

Paskaita (0,3 ak. val.)

Pateikiami teoriniai, reguliaciniai bei praktiniai argumentai dėl antikorupcinio visuomenės ir darbuotojų švietimo ir informavimo poreikio. Aptariama visuomenės ir darbuotojų švietimo ir informavimo vieta korupcijos prevencijos priemonių sistemoje ir antikorupcinės aplinkos įstaigoje kūrimo kontekste.

Praktika (0,4 ak. val.)

Mokymų dalyvių minčių lietus, diskusija, dalinimasis praktiniais pavyzdžiais apie antikorupcinį visuomenės ir darbuotojų švietimą ir jo poreikį, praktinį įgyvendinamumą ir vietą kuriant antikorupcinę aplinką valstybės ir savivaldybės įstaigose.

2 TEMA. Teisės aktais įtvirtinti reikalavimai ir rekomendacinio pobūdžio priemonės valstybės ir savivaldybės įstaigoms ir įmonėms dėl visuomenės švietimo ir informavimo. (0,8 ak. val.)

Paskaita (0,8 ak. val.)

Apžvelgiami ir susisteminami reguliaciniai įpareigojimai ir rekomendacinio pobūdžio priemonės valstybės ir savivaldybės įstaigoms dėl visuomenės švietimo ir informavimo. Aptariami galimi teisės aktuose įtvirtintų reikalavimų įgyvendinimo būdai. Pristatoma užsienio šalių ir Lietuvos geroji praktika.

3 TEMA. Antikorupcinio visuomenės ir darbuotojų švietimo programų rengimas, turinys turinys ir įgyvendinimo vertinimas. (2 ak. val.)

Paskaita (1 ak. val.)

Apibūdinami galimi antikorupcinio visuomenės ir darbuotojų švietimo programų įtraukimo į valstybės ar savivaldybės įstaigų ir įmonių politikas, planavimo dokumentus, aptariamas švietimo programų rengimas, jo etapai, galimos visuomenės ir darbuotojų švietimo priemonės, apibūdinami kriterijai, leidžiantys pasirinkti tinkamiausią švietimo priemonių paketą, mokymo vykdytojų parinkimas, programos įgyvendinimo stebėseną ir vertinimas.

Praktika (1 ak. val.)

Iš anksto parengtų užduočių atlikimas grupėse. Grupių darbo rezultatų pristatymas ir apibendrinimas, aptarimas.

4 TEMA. Antikorupcinio visuomenės ir darbuotojų švietimo asmenų grupių parinkimas. (1 ak. val.)

Paskaita (0,3 ak. val.)

Rizikos sričių, su kuriomis gali susidurti darbuotojai, nustatymas. Antikorupcinio darbuotojų švietimo tikslinių grupių nustatymas ir jiems skirtų priemonių konkretizavimas.

Praktika (0,7 ak. val.)

Mokymų dalyvių darbas grupėse: iš anksto parengtų užduočių atlikimas. Rezultatų pristatymas ir apibendrinimas.

5 TEMA. Antikorupcinio visuomenės ir darbuotojų švietimo vykdymas. (0,5 ak. val.)

Paskaita (0,3 ak. val.)

Mokymų tikslų apibrėžimas, užduočių formulavimas. Mokymų metodai. Programos įgyvendinimo stebėsenos mechanizmas. Visuomenės švietimo metodai.

Praktika (0,2 ak. val.)

Dalyvių diskusija ir dalijimasis gerąja praktika dėl švietimo mokymų organizavimo ir vykdymo. Patraukliausių įgyvendinimo formų ar būdų remiantis šiuolaikinėmis priemonėmis ar pažangiais metodais, paieška.

6 TEMA. Antikorupcinis visuomenės ir darbuotojų informavimas. (2 ak. val.)

Paskaita (0,7 ak. val.)

Pateikiama informacija apie reikalavimus dėl antikorupcinio visuomenės ir darbuotojų informavimo. Aptariamas korupcijos prevencijos rezultatų viešinimas; informacijos apie korupcijos žalą pateikimas; informacijos apie galimybes pranešti apie korupciją pateikimas; informacijos skatinančios neimti ir neduoti kyšio, elgtis pilietiškai pateikimas. Aptariami dažniausiai pasitaikantys antikorupcinio visuomenės ir darbuotojų informavimo trūkumai, atsakomybė už korupcinio pobūdžio veikas.

Praktika (1,3 ak. val.)

Mokymų dalyvių darbas grupėse analizuojant parinktose valstybės ir savivaldybės įstaigų interneto svetainėse pateikiama antikorupcinio pobūdžio informacija. Rezultatų pristatymas ir apibendrinimas. Naujų socialinių kampanijų įgyvendinimo būdų, darbuotojų įtraukties į antikorupcinę veiklą formų paieška: darbas grupėse.

7 TEMA. Baigiamasis testas (1 ak. val.)

V. Mokymo metodai

- Paskaitos (teorija, praktiniai pavyzdžiai, užsienio valstybių, Lietuvos viešojo ir privataus sektoriaus gerosios praktikos apibūdinimas)
- Iš anksto parengtų užduočių atlikimas grupėse ir individualiai
- Minčių lietus
- Diskusijos
- Dalinimasis gerąja praktika

VI. Reikalavimai lektoriui

- Ne žemesnis kaip socialinių mokslų srities magistro arba jam prilygintas kvalifikacinis laipsnis;
- Ne mažesnė nei 50 ak. val. mokymų, seminarų, diskusijų, metodinės pagalbos teikimo, renginių vedimo (ar dalyvavimo vedant) patirtis korupcijos prevencijos srityje per pastaruosius 5 metus;
- Ne mažiau kaip 3 metų praktinio arba analitinio, mokslinio darbo patirties antikorupcinio visuomenės švietimo srityje arba teikiant konsultacijas, kaip turi būti atliekamas antikorupcinis visuomenės švietimas ir informavimas.

VII. Metodinė medžiaga

1. Mokymų skaidrės
2. Paskaitos santrauka
3. Individualios ir grupės užduotys
4. Video medžiaga

VIII. Pagrindinės ir rekomenduojamos literatūros ar šaltinių sąrašas, dokumentų sąrašas ir kt.

„Garsų pasaulis“ antikorupcijos politika. Prieiga per internetą: [http://gp.lt/lt/paslaugos/apie-mus-5/antikorupcija.html?node=.](http://gp.lt/lt/paslaugos/apie-mus-5/antikorupcija.html?node=)

1. „Garsų pasaulis“ etikos kodeksas. Prieiga per internetą: [http://gp.lt/lt/paslaugos/apie-mus-5/etikos-ir-elgesio-kodeksas.html?node=.](http://gp.lt/lt/paslaugos/apie-mus-5/etikos-ir-elgesio-kodeksas.html?node=)
2. Antikorupcijos vadovas verslui. Prieiga per internetą: http://www.stt.lt/documents/korupcijos_prevencija_2016/Antikorupcijos_vadovas_verslui_2016_12_06_viesinimui.pdf
3. Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadovas http://www.stt.lt/documents/korupcijos_prevencija_2017/AAV_A4_LTversija.pdf
4. Antikorupcinio ugdymo galimybės bendrojo lavinimo mokykloje. Prieiga per internetą: https://www.stt.lt/documents/leidiniai/reantikorupcija_metod_SMM.zip
5. Catalogue of promising practices in the field of integrity, anti-corruption and administrative measures against organized crime in the EU. Utrecht School of Governance Utrecht University. November 2008. Prieiga per internetą: http://www.integriteitoverheid.nl/fileadmin/BIOS/data/Publicaties/Downloads/EU_Catalogue_s.pdf.
6. Danijos DANIDA parengta elektroninė mokymų programa „Anti-corruption v. 2.0“. Prieiga per internetą: <https://www.stat-campus.dk/Saba/Web/Main>.
7. European Commission. Annex: Lithuania to the EU Anti-Corruption Report. COM(2014) 38 final. Prieiga per internetą: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/organized-crime-and-human-trafficking/corruption/anti-corruption-report_en.
8. Integrity Plan. Slovenian Commission for the Prevention of Corruption. Prieiga per internetą: <https://www.kpk-rs.si/en/prevention>.
9. Jungtinių Tautų Konvencija prieš korupciją. Prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.289015>
10. Klaipėdos vaikų ligoninės interneto svetainės skiltis. Prieiga per internetą: <http://www.kvl.lt/index.php/lt/atsakomybe-uz-korupcinius-pazeidimus>.
11. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui – Kova su korupcija ES (KOM (2011) 308 galutinis).
12. Korupcijos suvokimo indeksas 2016. Prieiga per internetą: http://www.stt.lt/documents/soc_tyrimai/Lietuvos_KSI_2016_KPV_analize.docx.
13. Lenkijos centrinio kovos su korupcija biuro elektroninių mokymų platforma. Prieiga per internetą: <https://szkolenia-antycorupcyjne.edu.pl>.
14. Lietuvos korupcijos žemėlapis 2016. Prieiga per internetą: https://www.stt.lt/documents/soc_tyrimai/2016_Korupcijos_zemelapis_ataskaita.ppt.
15. Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijos interneto svetainės skiltis. Prieiga per internetą: http://www.am.lt/VI/rubric.php3?rubric_id=1462.
16. Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (i. k. 1021010ISTA00IX-904)
17. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimas Nr. 480 Dėl Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo patvirtinimo (i. k. 1091100NUTA00001721)
18. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 patvirtintas Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašas. i. k. 1031100NUTA00000480.

19. Liljana Selinšek. Corruption Risk Assessment in Public Institutions in South East Europe Comparative Research and Methodology. Prieiga per internetą: http://rai-see.org/wp-content/uploads/2015/10/CRA_in_public_ins_in_SEE-WEB_final.pdf.
20. LVPA interneto svetainės skiltis „Korupcijos prevencija“. Prieiga per internetą: <http://lvpa.lt/lt/korupcijos-prevencija>.
21. Michael, B., Kennon, E., Kroman Hansen, J. The Future of Anti-Corruption Measures in Lithuania. Viešoji politika ir administravimas, 2006, Nr. 16.
22. OECD ACN, SIGMA. Ethics Training for Public Officials (2011). Prieiga per internetą: <https://www.google.lt/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwjVnpaZnKvVAhUIMJoKHRLEBX0QFggIAMA&url=http%3A%2F%2Fwww.oecd.org%2Fcorruption%2Facn%2Fresources%2FEthicsTrainingforPublicOfficialsBrochureEN.pdf&usq=AFQjCNGBj-CZsjWK70ICsBzERGA7mBbUjg>.
23. Prevention of Corruption in the Public Sector in Eastern Europe and Central Asia. OECD Anti-Corruption Network for Eastern Europe and Central Asia. Prieiga per internetą: <http://www.oecd.org/corruption/acn/ACN-Prevention-Corruption-Report.pdf>.
24. Resolution (97) 24 of the Council of Europe Committee of Ministers on the Twenty Guiding Principles for the Fight against Corruption (1997).
25. S.K. Madada, Chairperson IATM / Alt. Vice Chairperson Transparency International Uganda. Raising Public Awareness: The Role of the Creative Arts. Bringing Awareness to the Streets of Uganda. paper for presentation at the creative art workshop 9th international anti-corruption conference. Durban, 13th October 1999.
26. Sandbrook, J. Why Anticorruption Programmes Fail. Prieiga per internetą: <http://integritas360.org/2016/02/why-anti-corruption-programmes-fail/>.
27. Shaping Public Opinion and Integrity How Communication Can Help in the Prevention of Corruption? Workshop summary. 19 March 2013, Budapest, Hungary. Prieiga per internetą: <http://corruptionprevention.gov.hu/download/9/cb/60000/Workshop%20Summary.pdf>
28. Skaidrumo linija. Prieiga per internetą: www.skaidrumolinija.lt.
29. STATICUS verslo etikos kodeksas. Prieiga per internetą: http://www.staticus.lt/kita/Staticus_etikos_kodeksas.pdf.
30. STT Facebook paskyra. Prieiga per internetą: <https://www.facebook.com/LRSTT>.
31. STT Infocentras. Prieiga per internetą: <http://www.stt.lt/lt/infocentras>.
32. The use of information and communications technologies for the implementation of the United Nations Convention against Corruption. Working Group on the Prevention of Corruption Vienna, 22-24 August 2016. Prieiga per internetą: <https://www.unodc.org/documents/treaties/UNCAC/WorkingGroups/workinggroup4/2016-August-22-24/V1603242e.pdf>.
33. Transparency International Lietuvos skyrius. Įmonių skaidrumo tyrimas. Prieiga per internetą: <http://www.skaidrumas.lt/imones>
34. UNDOC. Thematic compilation of relevant information submitted by Austria. Article 13 UNCAC: Awareness-raising measures and education. Prieiga per internetą: https://www.unodc.org/documents/corruption/WG-Prevention/Art_13_Awareness-raising_measures_and_Education/art_13_awareness-raising.pdf.
35. Prieiga per internetą: <https://track.unodc.org/Academia/Documents/GlobalCorruptionBook-FullVersion.pdf>
36. Prieiga per internetą: <https://www.un.org/ruleoflaw/blog/document/the-global-programme-against-corruption-un-anti-corruption-toolkit/>